

KURJER SPORTOWY

TYGODNIK POŚWIĘCONY WSZYSTKIM GAŁĘZIOM SPORTU

.....
NARCIARSTWO, KOLARSTWO, BOKS, PIŁKA NOŻNA, LEKKA ATLETYKA, WIOŚLARSTWO, RUGBY,
.....
SPORTY KOBIECE ITD.

Skok w terenie i zatrzymanie się przeskokiem, czyli skokiem poprzecznym.

Przeskok z nawisu śnieżnego.

Fot. Gaberell

Łuk alpejski na stromym stoku.

Fot. Gaberell

Obskok, czyli zmiana kierunku jazdy skokiem.

Fot. Gaberell

Skocznia „Selfranga” w Klosters. Jedna z najlepszych i największych w Szwajcarii.

Fot. Gaberell

Podwójny telemark

Fot. Gaberell

Krystjania t. zw. czysta. Narty cały czas zestawione.

Fot. Gaberell

Czy sport ma u nas należyte zrozumienie i poparcie?

W artykule naszym usiłować będziemy zbadać i wyświecić, czy sport ma w Polsce należyte zrozumienie, a w związku z tem, czy ma też odpowiednią opiekę i poparcie tych czynników, które w pierwszym rzędzie są do tego powołane.

Jak długo rozwój fizyczny młodzieży i z nim zespolony ściśle sport nie będzie równorzędnie traktowany z umysłowym wychowaniem młodszego pokolenia, a więc jak długo nie znajdują te problemy miejsca w programach ogólnego wychowania, tak długo kwestja należytego i racjonalnego traktowania tej dziedziny życia społecznego, pozostawać będzie w zaniedbaniu, jako zależna tylko od wysiłków walczących o swój byt zrzeseń sportowych.

Czynnik powołane do troski o wychowanie fizyczne młodzieży, nie zdobyły się jeszcze nie tylko na pewien z góry opracowany program, lecz postępują niejednolicie, a nawet pozostają ze sobą zbyt często w jaskrawej sprzeczności. Ministerstwo Oświecenia Publ. daje wprawdzie pewne, niezupełnie dokładnie określone wskazówki, które w różnych okręgach szkolnych rozmaicie interpretowane, doprowadzają do poważnych sprzeczności i kolizji między szkołą a młodzieżą garnącą się do gier i zabaw sportowych.

Aczkolwiek Min. Oświaty stworzyło osobny departament fizycznego wychowania, to jednak nie zdołało ono jeszcze wytyczyć pewnych stałych norm postępowania, skutkiem czego zaobserwować możemy zasadnicze sprzeczności w postępowaniu: — n. p. kuratorja szkolne krakowskie lub lwowskie, dokładają wszelkich starań, by w miarę możliwości wyciągnąć młodzież szkolną z sali gimnastycznej na wolne powietrze i nie czynią trudności młodzieży w uprawianiu sportu w łonie pewnych racjonalnie prowadzonych towarzystw sportowych. W przeciwstawieniu do wymienionych okręgów szkolnych zabrania kuratorjum warszawskie, podobno także i wileńskie uczniom szkół średnich brania udziału w klubowych zawodach sportowych. Kwestja sportu u młodzieży zależy jeszcze zbyt często od osobistego zapatrywania na sprawę sportu, czy to dyrektora szkoły, czy też jednego z profesorów danej klasy.

Jako przykład podam Kielce, w którym to mieście ubiegłego roku w jednym z gimnazjów nie tylko, że obniżano uczniowi stopień w obyczajach, lecz nawet relegowano go ze szkoły

Jak dbają w Niemczech o rozwój fizyczny młodzieży! Ćwiczenia uczniów akademii wychowania fizycznego w Berlinie.

Photo Transatlantic

za grę w piłkę nożną. Z jednej strony zdajemy sobie sprawę, że uczeń świadomy ogłoszonego mu zakazu zasługuje na karę, gdy wylamuje się z pod dyscypliny szkolnej, z drugiej jednak strony musimy go usprawiedliwić, skoro stwierdzimy, że uczniowi temu szkoła nie daje możliwości uprawiania sportu, jako jedyne go źródła wyładowania energii młodego organizmu.

Rzecz jasna, że państwo nasze choćby nawet posiadało już idealnie opracowany program wychowania fizycznego, nie może go w znacznej mierze wykonać z tego powodu, iż nie posiada jeszcze koniecznych urządzeń i funduszy na nie — to prawda; sytuacja nie przemawia jednak za tem, by tam, gdzie młodzież może korzystać z nielicznych wprawdzie, lecz w każdym razie już istniejących urządzeń sportowych utrudniano jej i zabraniano wykonywania ćwiczeń sportowych.

Dotychczas mówiliśmy o młodzieży szkolnej i jej wychowaniu fizycznym. Co możemy powiedzieć o młodzieży rękodzielniczej, która stanowi daleko liczniejszą rzeszę przyszłych obywateli państwa?

Warunki w jakich młodzież rzemieślnicza żyje i wyrasta, napalniają serce zdającego sobie sprawę z jej położenia naprawdę poważną trwogą o przyszłość tej młodzieży — tak fizyczną jak i moralną.

Obowiązek wychowania spoczywa bezpośrednio nie tylko na państwie, lecz i na gminach, tak do pewnego stopnia miejskich jak i wiejskich. O sporcie na wsi marzyć jeszcze zdaje się nie możemy. Przyjrzyjmy się jednak stosunkom miejskim — niektóre i to nieliczne miasta poczyniły sportowi pewne ustępstwa, czy to w formie wydzierżawienia klubom sportowym swych gruntów, czy też w formie zastosoowania ustawy o „finansach komunalnych“ z okazji policzenia podatku od widowisk. W kierunku ułatwień prym wiedzie tutaj Lwów, stolica państwa zajmuje do pewnego stopnia stanowisko wyczekujące a o palmę pierwszeństwa w wstecznicwie walczy obecnie Kraków, grabiący klubom 20% dochodu brutto od zawodów, z magistratem Jasła, który odebrał boisko tamtejszemu klubowi „Czarni“ i oddał go na postój wozów i spód bydła. W Tarnowie żąda tamtejsze Starostwo, wykupna patentów przemysłowych przez kluby — identyczne żądania stawiały klubom władze niektórych miast Górnego Śląska.

Jak widzimy sport w Polsce nie posiada idealnych warunków rozwoju, mimo to jednak czyni olbrzymie postępy naprzód, tak w samydzwiganiu w górę swego poziomu jak też i liczebnie. Mimo tak ciężkich warunków, mimo ubóstwa naszego społeczeństwa, wyczerpanego nie tylko wojną, ruiną minionej szczęśliwie devaluacji i obecną sytuacją gospodarczą, kroczy nasz sport upórzywie w swym rozwoju naprzód z siłą jaka dać może tylko tężyzna, którą on swych fanatyków obdarza.

Nie wynika z tego co piszemy, by sport był pozbawiony szczerych przyjaciół i opiekunów — mamy na szczęście szereg poważnych obywateli rekrutujących się z wszystkich sfer naszego społeczeństwa, którzy rozumiejąc jego doniosłość nie szczędzą trudów i pracy, by utworzyć sportowi drogę do pełnego obywatelstwa. Praca jednak przed nami długa i żmudna, — wiele jeszcze trudności przyjdzie pokonać, zanim zbliżymy się do poziomu odpowiadającego powadze naszego narodu.

Siła moralna, która obok fizycznej tężyzny jest wypływem i owocem pracy sportowej nie stanie przed żadną przeszkodą bezczynnie, lecz ożywi zamało czynne społeczeństwo, pobudzi jego ambicję i zaprzęgnie wszystkie stany do zgodnej współpracy.

Dr. W. W.

Lekcja boksu uczniów akademii wychowania fizycznego w Berlinie na śniegu, w stadjonie Grunewald. Odpowiednio wytrenowane i zahartowane ciało stanowi podstawę dobrych wyników sportowych.

Photo Transatlantic

Ottokar Nemetzky, mistrz Europy środk. w narc.; zwycięzca z Jańskich Łaźni, pobity obecnie przez Polaków w Westerowie. Fot. Leisten

Grupa najlepszych zawodników polskich. Od lewej strony: Rozmus, J. Bujak, Fr. Bujak, trener szwedzki Stólpe, senior Bednarski, Wł. Gąsienica, Wł. Czech, A. Krzeptowski II, Teyssere, T. Zaydel.

Norwęg Henry Ljungman, znakomity skoczek, przed startem do ostatniego skoku w Jańskich Łaźniach. Fot. Leisten

Rozwój polskiego narciarstwa współczesnego, jego przyczyny i warunki, stosunek do innych sportów i do zagranicy.

Wyniki zawodów w Jańskich Łaźniach o mistrzostwo Europy środkowej, przyjęła nasza prasa codzienna wielkim lamentem, rozgłaszając je jako straszną klęskę narciarstwa polskiego. Prasa codzienna, w swych rubrykach sportowych, prowadzonych przez ludzi nie zawsze fachowych, wykazuje w sprawach sportu narciarskiego zupełną już ignorancję. Dla niej, a także dla wielu osób uprawiających po dyletancku sport narciarski, nie zdobycie w biegach czy skokach, jednego z pierwszych trzech miejsc, jest równoznaczne z klęską. Dlatego też miejsca 9, 10, 12, 14-te a nawet 27-me, zdobyte przez nas w Jańskich Łaźniach, wywołują u nich już tylko zgryźliwe i niemądre doweipy. W rzeczywistości wyniki te, dla znawców nie były wcale niespodzianką, i odpowiadają w zupełności obecnemu stanowi narciarstwa, które w ostatnich latach znaczne uczyliło postępy.

Sport narciarski w Polsce nie stoi niżej, niż inne sporty, od wielu zaś nawet wyżej. Przypatrzmy się tylko wynikom sportowym osiągniętym przez Polaków w spotkaniach zagranicznych. Najważniejsze sukcesy ma hippika i kolarstwo. Hippika jest sportem mającym w Polsce najdawniejsze tradycje. Pięlegnowana obecnie przez wojskowych, i nadzwyczajnie przez armję popierana, rozporządza przy swych wyjazdach zagranicę środkami, na które żaden inny sport pozwolić sobie nie może. Piękne zaś wyniki naszego kolarstwa, mam wrażenie, w znacznej mierze złożyć należy na karb tego, że zagranicą, wszyscy prawie wybitniejsi amatorzy, przechodzą do profesjonalizmu i nie biorą udziału w biegach, w których nasi startują. Piłka nożna, o której niektórzy twierdzą, że najbardziej jest z footballem zagranicznym zrównana, pokazała co potrafi w swych spotkaniach przedolimpijskich w Szwecji i na Olimpiadzie w Paryżu. Lekka atletyka, tenis, szermierka, też niestety w sporcie europejskim stanowisk przodujących nie zajmują. Wymienię jeszcze wioślarstwo, łyżwiarstwo i sport pływacki. W tych i innych sportach wystarczy porównać tabele rekordów naszych i innych narodów.

A teraz warunki wśród których sporty nasze się rozwijają. Naogół, działy sportu przezemnie wymienione, są dostępne dla wszystkich. Hippika posiada wielu zwolenników, także przymusowych. Uprawiana przez wojsko, ma możliwość ciągłego i racjonalnego treningu. Można nawet powiedzieć, że w stosunku do innych gałęzi wchodzi po części w zakres profesjonalizmu. Kolarzy aczkolwiek nie zrzeszonych w klubach, posiadamy dziś prawie tylu co fo-

Karel Koldovsky, jeden z najlepszych Czechów. Na męczącym podbiegu podczas ośmnastki w Jańskich Łaźniach. Fot. Leisten

J. Bräth (H.D.W.), w Jańskich Łaźniach, lepszy od wszystkich Polaków, w Westerowie pobity przez naszych tak w biegu jak i skoku. Fot. Leisten

otballistów. Zakupno roweru przy dzisiejszych ułatwieniach kupieckich, dostępne jest nawet dla niezamożnych. Piłka nożna wymaga najmniejszych ofiar pieniężnych, dysponuje w każdej prawie miejscowości boiskiem, ma znakomitą organizację i co najważniejsza ogromny materiał ludzki. W podobnych, chociaż gorszych warunkach znajduje się lekka atletyka. Wszystkie inne sporty, z bardzo małymi wyjątkami, uprawiane mogą być w całym kraju i przez wszystkich.

Przyjrzyjmy się zaś stępsunkom w narciarstwie Europy środk. Północ, w szczególności Skandynawja ze względu na swe wyjątkowe warunki nie wchodzi w rachubę.

Przedewszystkiem należy objaśnić różnice między narciarstwem przed i powojennem. Zawodnicy przed wojną rekrutowali się w przeważnej części z narciarzy turystów, inteligentów zamieszkałych w miastach. Głównymi ośrodkami były miasta leżące blisko gór, z których kilka czy kilkanaście razy, a nawet co niedzielę, wyjeżdżać było można na narty. A więc Monachjum, Wiedeń, Zurych u nas Lwów i Kraków. Ówczesny rodzaj zawodów obejmujących tylko biegi zjazdowe i skoki, nie wymagał ciągłego treningu. Sport zaś nie był spopularyzowany tak, że zwycięstwa w zawodach odnosili przeważnie mieszkańcy miast.

Wszystko to zmieniło się do gruntu po wojnie, pod wpływem narciarstwa norweskiego i szwedzkiego. Po utworzeniu Związku międzynarodowego, zaczął się coraz bardziej przyjmować charakter biegów bardzo długich od 15—60 km., w 1/3 płaskich, w 1/3 podbiegowych i w 1/3 zjazdowych. Biegi takie wymagają starannego przygotowania i ciągłego treningu, a więc stałego przebywania na śniegu. Ponieważ zaś stałe, dobre warunki śnieżne są tylko w okolicach górskich, mieszkańcy miast ustępują powoli przed mieszkańcami gór, nie mając warunków odpowiedniego treningu. Zresztą tereny płaskie nawet z dobrymi warunkami śnieżnymi, są dla treningu niewystarczające.

Oblicze narciarstwa zmienia się teraz szybko. Przez jeden sezon dźwierzą berło Szwajcarzy, potem Niemcy, wreszcie Niemcy czescy, którzy umacniają swe stanowisko coraz bardziej. Dziś są w Europie środk. najlepsi, mają największą ilość zawodników i wspinały narybek.

Złożyły się na to następujące powody: Wielka ilość okolic górskich o charakterze norweskim, znakomite warunki śnieżne, wielka ilość dużych miejscowości półcznych w górach i — last not least — znakomita organizacja. Zasluga organizacji jest typowa także zresztą dla polityki czeskosłowackiej nadzwyczajnie szybka orientacja w stosunkach międzynarodowych. Czechosłowacy pierwsi pojęli, że biegi płaskie przyjmują się w Europie środk. i pierwsi je u siebie wprowadzili. Szybkie wprowadzenie modnego sprzętu narciarskiego jest także jedną z ich zasług.

A jak jest u nas?

Gór mamy wprawdzie dużo, bo całe prawie Karpaty, ale mało górskich miejscowości o licznej, stałej ludności. Taką miejscowość właściwie mamy tylko jedną: Zakopane. (Czesi ich mają przeszło 10). Nie można bowiem liczyć wsi, posiadających wyłącznie ludność góralską. Do rozwoju sportu potrzebną jest zawsze inteligencja, która sport wprowadza, organizuje i świeci przykładem. Warunki śnieżne są u nas, zdaje się nieco gorsze — tereny piękne, ale nie mające modnego obecnie charakteru norweskiego, tylko alpejski. Organizacja dobra, ale na skutek wojny pozostaje o dwa lata w tyle za naszymi sąsiadami. Z powodu stromych terenów rozwija się świetna technika zjazdowa, z której jesteśmy zanadto dumni. W wszystkich zawodach, nawet międzynarodowych urządzamy dlatego tylko biegi zjazdowe i trzymamy się ich z charakterystycznym uporem. I to jest głównym powodem, że Czechosłowacy wyprzedzili nas w rozwoju. W podobnym jak my położeniu byli Szwajcarzy, którzy również bardzo niechętnie i późno skłonili się do biegów norweskich. To też dziś są niedużo lepsi od nas. Drugim, ważniejszym jeszcze powodem, jest mały materiał ludzki. Jeżeli mimo to, polska organizacja narciarska, skazana właściwie na jedno, jedyne Zakopane, postawiła sport narciarski na tej wysokości, na jakiej się obecnie znajduje, to dowodzi to bardzo wielkiego wysiłku i skutecznej pracy. I pod tym względem narciarstwo stoi wyżej od innych sportów polskich.

W następnym artykule postaram się oświetlić należycie, wyniki osiągnięte przez naszych narciarzy w spotkaniach zagranicznych, ostatnich lat.

h. g.

Stracony sezon.

Wymowne milezenie — „Sokół“ popiera sport... — W A.Z.S-ie nie jest znów tak źle — Warszawa bieżnie nie lubi — Groźna pogłoska — Wę Lwowie wszystko po staremu.

Na szpaltach pism sportowych w tegorocznym sezonie zimowym obok zwykłych tendencji „aby do wiosny“ i „co pisać, gdy się nie ma większego zmartwienia“ — widnieje pewna luka, kto wie, czy nie wymowniejsza od sążnistych artykułów. Nic o szermierce. „De mortuis nil nisi bene“, mógłby rzec laik niektóry, identyfikując agonję ze starcem przesilenia. Tak źle nie jest. — Ze po długich miesiącach intensywnych przygotowań przedolimpijskich, tudzież interesującym okresie porażek w Paryżu i Warszawie trudno będzie o atrakcję, która zainteresowanie społeczeństwa skieruje wreszcie na tradycją uświęcony sport dawnego Polaka. — było nader jasne i największy optymistą nie mógł mieć tutaj złudzeń. Ale utrzyma-

Olsza-Makkabi 1:1. Goldflus (Makkabia) wyrównywa główką. Fot. Perły

West Bromwich-Aston 1:1. — Bramkarz Aston Villa broni pięściami.

Photo Transatlantic

mała się praca cicha, w zamkniętych salach, chwilowo tylko pozbawiona zewnętrznych przejawów w postaci akademii czy turniejów, głównie wskutek trudności finansowania takich imprez w okresie ogólnego braku gotówki. I jeszcze jedna przyczyna. Sekcja szermierzy krakowskiego A. Z. S., spiritus movens ruchu szermierczego w kraju, przeżywa ciężkie przesilenie mieszkaniowe. Pozbawiona dotychczasowej siedziby przez Tow. „Sokół“, po dłuższych staraniach znalazła dzięki uprzejmości władz wojskowych czasowy przytułek w garnizonowej sali szermierczej. Sezon jesienny wprawdzie utracono, lecz zachowano spójność sekcji i silną wiarę, iż z dniem 1 maja r. b. t. j. po otrzymaniu własnego pomieszczenia przy ul. Grodzkiej zaświta wreszcie lepsze jutro dla krakowskiej szermierki.

Z zadowoleniem podkreślić mogę, iż mimo przerwy jesiennej i nieregularności treningów w porze obecnej siła sekcji nie uległa znacznemu osłabieniu. Ubył wprawdzie dawny mentor sekcji i duchowy ojciec supremacji Krakowa w szermierce p. K. Winkler, — zważywszy jednak, że w okresie przedolimpijskim nastąpiło w Sekcji wyrównanie klasy, — obecna drużyna czołowa w niczym dawnej nie ustępuje. Narybek, dzięki mianowaniu mistrza E. Linnemanna lektorem 3-ich wyższych uczelni — przedstawia się liczebnie nader okazale.

Organizacja szermierki w korpusie krakowskim postępuje niemniej rażno. Najważniejszym ewenementem bieżącego sezonu było otwarcie w październiku r. ub. w koszarach im. Kościuszki specjalnej sali szermierczej, niewielkiej wprawdzie, lecz położonej w dogodnym punkcie miasta i, jak na początek — dostatnio wyposażonej. Obok kursów garnizonowych dla oficerów delegowanych przez oddziały, zorganizowano szereg kursów w pułkach, doskonale wykorzystując nielicznych ale chętnych i przejętych ideą instruktorów.

Już czwarty sezon rozpoczynają szermierze krakowscy w jaknajgorszych warunkach i mimo to nie tracą zapału organizacyjnego. Dwoch ludzi stanowi opokę, na której z całym zaufaniem budować możemy plany przyszłości: prezes A. Z. S-u prof. Walery Goetel i mistrz Linnemann, zasłużony instruktor sekcji. Że krakowianie zyskają wreszcie własne locum, że z najtrudniejszych sytuacji finansowych

i organizacyjnych wychodzą obroną ręką i nie tracą kawalerskiej fantazji — jest zasługą pierwszego. Obecność drugiego, jego niespożyta energia i wyjątkowa pracowitość dają gwarancję zachowania wysokiego poziomu.

Gorzej przedstawia się sprawa w środowiskach predestynowanych do przodowania skromnej prowincji. Niepokoi nas Warszawa. Mimo, że czołowa klasa szermierzy w stolicy przewyższa liczebnie krakowską, a w szeregach jej znajdujemy szermierzy i organizatorów tej miary, co pułk. S. G. Arciszewski, ppłk. Nussbaum, insp. Sobolewski — praca nie idzie. W prasie stołecznej — cisza. Brak instruktora i stałego pomieszczenia zrobił swoje. Ostatnio podobno wogóle treningi przerwano dla braku sali. Stanowisko zamożnej inteligencji warszawskiej, która nie potrafi się zdobyć na jedną bodaj salę i sprowadzenie z zagranicy instruktora — niewesołe budzi refleksje.

Duch stolicy inspirował zapewne trudną do uwierzenia pogłoskę o zamierzonym obniżeniu

Bramkarz Albionu odbija piłkę w pole.

Photo Transatlantic

poziomu szermierki w Centralnej szkole Gimnastyki i sportów w Poznaniu przez zastąpienie dotychczasowego instruktora mistrza Targlera siłą krajową, młodszą i należącą do kategorii tych, co w dawnej Austrii nie zdołały nie ponad skromny tytuł „Lehrgehilfe“ uzyskać! Oby wiadomość ta okazała się plotką. — Inaczej żał by mi było tych młodych, świetną przyszłość rokujących talentów, których wysoką klasę admirałem przy sposobności krzyżowania kling na ostatnim meczu szermierczym w Krakowie.

Byłby to początek zmięczenia szkoły poznańskiej, na którą my, szermierze-amatorzy patrzymy z całą ufnością, jako na kolebkę przyszłych polskich zawodowców. Niech gasną inne środowiska szermiercze, jak gasł Przemysł, jak zgasła Łódź, ożywiona początkowo wielkim ogniem słomianym, — szkołę instruktorów musimy prowadzić do coraz wyższego poziomu.

Wszędzie zmiany, jedynie Lwów boryka się wciąż z tym samym chronicznym brakiem dobrego instruktora i rozprasza energje organizacyjną w małoszkolnych tarcjach i ambitnymi leaderami starszej szermierczej generacji.

Machina szermiercza, jaką odebrał z rąk byłego Lwowskiego zarządu — Kraków, nie jest zorganizowana. Znaczną część energii krakowskich szermierzy pochłona prace nad ożywieniem ruchu szermierczego w całej Rzeczypospolitej, prace, które przy lepszych chęciach ustępujących władz mogły i powinny być dać jakie takie wyniki w ciągu ostatnich lat czterech. Z.

O Warszawie przedwstępnie i przestępnie

Od czego mam zacząć pisać — rozpoczynając moje korespondencje z Warszawy? Jeżeli się nie wie od czego zacząć, to uważam, że najlepiej zacząć od początku. Zaczę więc od tego czym jest Warszawa sportowa. To bowiem co o Warszawie donoszą donosiciele do różnych tygodników sportowych nie zawsze zawiera stu procentową prawdę.

Gdyby ktoś chciał o Warszawie sportowej wyrobić sobie sąd na podstawie komunikatów związków, sprawozdań z walnych zebrań i tro-

Warszawianka-W. T. C. 5:1.
Suchoczewski (Warsz.) w akcji.

Członkowie słynnej nowozelandzkiej drużyny rugby „All Blacks“, podczas treningu.

Photo Transatlantic

Bieg na przelaj „Polonii“. Warszawa 1 marca.

chę fałszywych recenzji, to myślałby, że rok 1924 był dla warszawskiego sportu przestępny nie tylko w kalendarzu. Roi się bowiem od zarzutów, protestów i nieufności. Tymczasem dorobek sportowy Warszawy i bilans jej działalności bynajmniej nie daje powodu do rozdzierania półkoszulka nad stanem sportu warszawskiego. Warszawa może być przykładem dla wielu dzielnic n. p. pod względem kwestji żydowskiej, sędziowskiej i wszechstronności sportowej.

Czego w porównaniu z Warszawą nie może ślepy widzieć na prowincji.

Przybysza (n. p. z Poznania) uderza przede wszystkim wielostronność sportowa stolicy. Pamiętam w sezonie gorące dni, kiedy jako sprawozdawca jednego z miejscowych dzienników miałem w poniedziałek dać sprawozdanie z szeregu imprez sportowych, na które składało się: parę matchów fobalowych, popisy flo-tyli rzecznej i regaty, wyścigi kolarskie na Dynasach, automobilowe i motocyklowe na szosie, wyścigi konne na Mokotowie, w Agrykoli meeting lekkoatletyczny, zawody w rugby oraz zawody piłką koszykową. A gdy się jeszcze wspomni o boksie, ciężkiej atletyce, popisach gimnastycznych i harcerskich, to się ma dopiero wyobrażenie o ruchu sportowym Warszawy. Nawet base ball można oglądać w Warszawie, gdyż w sobotę zbiera się kolonia amerykańska na boisku Legji i podbijają piłeczkę, krzycząc jak najgłośniej. W zimie ruch prawie się nie zmniejsza. Wyścigi konne zastępuje ski-kjöring, w miejsce biegów na bieżniach odbywają się biegi na przelaj, mecze zastępuje hokey na lodzie i koszykówka, pozatem łyżwiarstwo, boks i szermierka. Można wybierać.

Parę słów z obowiązku rodzinnego.

Wielostronność Warszawy jest tem godniejszą uznania, że niektóre gałęzie sportu jak rugby, ski-kjöring, koszykówkę, hokey na lodzie albo dopiero Warszawa zaczęła lansować albo pierwsza osiągnęła w tych sportach jakie takie niveau. Dużą zasługę mają Małopolanie, którzy uczyli lub organizowali te gałęzie sportu, w których Małopolska przodowała. Najruchliwszem okazało się dzielne plemię lwowskich „Ta-jojów“. Przewinęli się przez Warszawę, lub dotychczas pracują: kpt. Baran, Orłowicz, Sośnicki, Misiński, Sobolta, mjr. Szymański, Garezyński, mjr. Geib, zaś z Krakowian: kpt. Kurlitto, kpt. Dziubiński, kpt. Skotnicki, por. Babirecki i wielu innych. Pracują oni albo w prasie: kpt. Misiński w Przeglądzie Wieczornym, kpt. Sośnicki w Gazecie Porannej, Sobolta w Kurjerze Porannym, Garezyński w Stadionie, Kurlitto w Przeglądzie Sportowym, Krukierek w Echu Warszawskim, Burchardt w Polsce Zbrojnej, albo organizacyjnie w zarządach związków. Na boiskach mniej ich widać. Najpopularniejszym jednak i najbardziej lubianym sportsmanem małopolskim jest Łazarski, którego publiczność warszawska uważa za swego, zwłaszcza gdy się ściga z cudzoziemcem.

To samo w wydaniu warszawskim.

Nie mniejszą jest liczba rdzennie warszawskich entuzjastów sportu. Liczba ich rośnie z dnia na dzień. Pracują solidnie, czego dowodem są zeszłoroczne wyniki i urodzaj na rekordy. U lekkoatletów najmiłsza atmosfera. Sport ten już z natury najbardziej odporny na chorobę profesjonalizmu zyskał gorących wyznawców w tak wzorowych sportsmanach jak Szelestowski (maraton), Kostrzewski, Jaworski (średnie biegi), Szenajch, Weiss, Cejzik, Piątkowski i t. d.

O znaczniejszych zbiegowiskach.

Każdy sport ma nie tylko swych zawodników, ale i swą publiczność. Widowisko naprawdę atrakcyjne ściga przez przysięgłych kibiców, dużą ilość eklektyków sportowych, którzy na każde łatwe zawody patrzą z przyjemnością. To też tylko przybysz z prowincji, dla którego alfa i omega jest odróżnienie lewego ofsajdu od prawego, może powiedzieć, że w Warszawie niema rozrywek sportowych. Najwięcej publiczności odwiedza w Warszawie wyścigi konne. Są pisma, które przed zawodami ogłaszają redakcyjne „typy“, a wychodzi nawet ulotne czasopismo, specjalnie poświęcone wyścigom konnym. Pozatem rekord publiczności ma piłka nożna; mistrzostwo gra się tu tak ostro, że na sam widok można dostać wody w kolanie. Może właśnie ten moment walki tak działa na frekwencję? Wyższą jednak przeciętną frekwencją (2—3000) cieszą się wyścigi kolarskie, zwłaszcza gdy jeździ Lange (długie mety), Łazarski, Szymczyk (sprint), Choiński i Rudawski (motory). Inne imprezy mniej zaciekawiają publiczność, choć wykazują wysoki poziom. Rekord publiczności na meczu był na Hakoahu z Wiednia (8—10.000 osób).

O czem się nie mówi.

O poziomie sportu warszawskiego, który był już tematem tylu artykułów dziennikarskich nie będę pisał. Jest on nieco lepszy niż opinia, a ma tę właściwość, że źle konserwują się w nim autorytety. W ubiegłym roku n. p. świetnie zapowiadali się Rothert (400 m), Fijałkowski (bieg na przełaj), Wanat (25.000 m) i t. p. Niestety na pierwszych zapowiedziach skończyło się a na ich miejsce przyszli nowi, jak Jaworski i Wituch.

Z boiskami nieszczególnie. Najlepiej urządzone z dobrą bieżnią jest boisko w Parku Sobieskiego, oddane obecnie Min. Wyznań i Ośw. Publ. Po niem idzie boisko W. T. C. na Dynasach, Legji koło Agrykoli, Skry na placu Nędzy i boisko 36 p. p. To wszystko, z pierwszoklasowych klubów niema boiska Polonia, Warszawianka i Varsovia. Jest za to jeden kort kryty, kryta hala zimowa do lekkoatletyki, zimowy tor kolarski i w projekcie sztuczna ślizgawka.

Poziom prasy mierzony od poziomu wody morskiej.

Prasa poświęca obecnie dużo miejsca wychowaniu fizycznemu. Rubryka sportowa jest w dziennikach codzien. Kurjer Polski umieszcza nawet długie artykuły polemiczne lub fachowe. Wydawcy fundują puchary jako nagrody za biegi uliczne lub mecze międzystowe. Były pisma codzienne, które wysłały specjalnych korespondentów na Olimpiadę.

Karnawał z tragicznym zakończeniem.

Obecnie mamy w Warszawie demi-saison.

P. Z. P. N. przeniesiony do Warszawy!

Jesteśmy obecnie w martwym sezonie i to nie tylko piłkarskim, bo inne działy sportu, nawet narciarstwo i łyżwiarstwo mają przymusową przerwę, lecz nawet w okresie ważnych wydarzeń i wielkich sensacji trudno byłoby o donioślejszy wypadek. Pojęcie PZPN., o ile można użyć tego wyrażenia, zrosło się z Krakowem. Gdy mówiono o przeniesieniu Związku z Krakowa, nie było chyba w Zarządzie jego jednego członka, któryby się pobłażliwie nie uśmiechnął. Kraków i Zarząd Związku nigdy się wprost z tą możliwością nie liczył. A jednak..., a jednak zapadła na Walnym Zgromadzeniu uchwała przenosząca widomą głowę naszego królestwa footballowego z Krakowa do Warszawy.

Jakżeż doszło do tego? Czyż były jakie oznaki któreby zwiastowały taką olbrzymią zmianę? Czyż wniosek zgłoszony przez Warszawski Związek Okręgowy o przeniesienie siedziby PZPN. do stolicy Państwa był stworzony przez faktyczną potrzebę? Czy istniały przed Walnym Zgromadzeniem względnie wyłoniły się w toku obrad okoliczności, któreby uzasadniały konieczność przeniesienia?

Pytań takich możnaby, a może i należało zadać bez liku.

Albo postaramy się przedstawić sytuację przed Walnym Zgromadzeniem, nastroje panujące w Związkach Okręgowych, co na uchwałę, która może mieć dla polskiego sportu i nie tylko piłkarskiego, decydujące znaczenie, rzuci nieco światła.

I znowu zacząć wypada od pytania. Czy Związki Okręgowe były zadowolone z PZPN.? Odpowiedzieć trzeba: tak i nie. Są związki, które Zarządowi PZPN. nie zarzucić nie mogą. Inne jednak miały całe litanie uzasadnionych skarg i żalów. Motyw przewodni takich narzekań we wszystkich Okręgach prawie na tą samą nutę. PZPN. narusza Związki Okręgowe w ich zagwarantowanym im statutami zakresie działania. Wścibstwem swem, jak określił czynności tego rodzaju sam prezes PZPN., zdołał Zarząd Związku wywołać niechęć kilku Związków. I rzecz ciekawa! Najbardziej poszkodowany Kraków do ostatniej chwili zachował najdalej posuniętą lojalność.

Nie dziwnego, że gdy dodamy do tego nie zawsze szczęśliwe wystąpienia Wydziałów PZPN., a jeszcze mniej szczęśliwe czasem wystąpienia pewnych członków Zarządu PZPN., gdy tylko mimochodem wspomnimy, że mówiono o Związkach, które mają interes w przeniesieniu siedziby z Krakowa, gdy więc to wszystko zsumujemy, wtedy uchwała Walnego

Nadzwyczaj łagodna zima wywabiła nawet footballistów na boisko. Jako trening Boże wspieraj — wyniki Boże ochroń. Wygrana zależy od tego, która drużyna miała słabsze tempo na zabawie klubowej. Zabawy klubowe pono sympatyczne, ale nie używam.

Choć tło do moich korespondencji podmałowiałem na różowo, może się na niem ni następnym razem czarna znaleźć kropka. „Nie takie konsekwencje były w moim planie“ zakończę słowami pewnego gentlemiana stojącego pod szubienicą.

Dr. St. Mielech

Zgromadzenia okaże się bardziej zrozumiałą.

Wtajemniczeni, lub rzekomo świadomi wszystkich spraw i sprawek w naszym świecie sportowym twierdzą, że najważniejszą przyczyną doniosłej w skutki uchwały s. terysu klubowe, które kryją się za Związkami Okręgowymi. Rzeczy, które z trudnością tylko można sprawdzić. Faktem jest, że na szereg tygodni przed Walnym Zgromadzeniem PZPN. rozwinięto zakrojoną na szeroką skalę akcję za zmianą siedziby.

Im bliżej jednak Walnego Zgromadzenia tem mniej mówiono o przeniesieniu, a nie wiele tygodni przed 28 lutego przestali się interesowani zajmować tą kwestją, jako zupełnie nieaktualną i nie mającą żadnych widoków powodzenia.

Toteż Zarząd PZPN., kandydaci na godności i cały szereg osób, klubów i Związków okręgowych objętych „kręgiem interesów“ oddało się z całym spokojem innym nie mniej dla nich ważnym sprawom.

Nadszedł wreszcie termin Walnego Zgromadzenia. Liczono się ogólnie z tem, że zgłoszony wedle wszelkich zasad i przepisów wniosek Warszawy o zmianę siedziby, ani nie wywoła żywszej dyskusji, ani też serjo, zupełnie poważnie brany być nie może. I faktycznie obiektywny widz czy też słuchacz Walnego Zgromadzenia mógł odnieść wrażenie przysłuchując się obradom nad odnośnym punktem porządku dziennego, że wniosek związku stołeczny to anachronizm. Bo przecież Walne Zgromadzenie, nie obfitujące naogół w tym roku ani w interesujące momenty, ani żywszy tok obrad, z tą kwestją załatwiło się wprost nieprawdopodobnie szybko. Nawet delegacja warszawska wezwana do umotywowania wniosku, rzekła się wywołu, zastaniając się niewiele mówiącym zdaniem, że wniosek ten nie wymaga uzasadnienia. Można było odnieść wrażenie, że delegaci Warszawy stanęli na stanowisku, że obrona straconego posterunku zbyt cenna.

Albo już głosowanie zarządzane, po takiej dyskusji, a więc raczej bez dyskusji, było, użyjmy modnego wyrażenia, „szlagierem“. Za wnioskiem Warszawy padło 52 przeciw 67 głosów, a więc olbrzymia mniejszość. Sensacja, nad którą dziwnym zbiegiem okoliczności zbyt mało się zastanawiano. Nie pomyśleli nad tem dotychczasowi liderzy związkowi, zbyt mało zastanawiali się ci, którzy uważali, że P. Z. P. N.-u z Krakowa nikt ruszyć nie zdoła.

C. d. n.

Dr. J. L.

Zawody w Westerowie o Mistrzostwo Tatr.

Nie przebrzmiały jeszcze echa zawodów w Jańskich Łaźniach, gdy już nadeszły wiadomości, o wynikach zawodów westerowskich. Zawody odbyły się w dniach od 28 II. do 1 III. po południowej stronie Tatr, częścią w Westerowie, częścią przy Szczyrbskim Jeziorze. Organizowane dorocznie przez kezmarski „Karpatenverein“, zgomadziły w tym roku najlepszych narciarzy „Svazu“ (czeskich) wiele znakomitości z H. D. W. (Niemcy czescy) wszystkich Spiszaków i nieco Węgrów.

Polska jak zwykle, obesała zawody bardzo licznie, najlepszymi zawodnikami z Zakopanego. Ekspedycja polska wyjechała z Zakopanego we czwartek 23 II. pod kier. pp. Ign. Bujaka S. N. T. T. i Kresopolskiego (Sokół). Zawodniczek i zawodników pojechało 18 a mia-

nowicie 14 z Sekcji Narc. Tow. Tatr. pp. Ela Ziętkiewiczowa, H. Schielowa, L. Leszczyńska, N. Sawczakówna, J. Bujak, K. Schiele, A. Krzeptowski II. Wł. i Br. Czech, St. i Zdz. Motyka, J. Lankosz, T. Zaydel, Mietelski oraz 4 z S. N. Sokola p. p. St. Sieczka, Wilczyński, Rozmus i Król. Z najlepszych brakło więc tylko Franka Bujaka, Mückenbruna i Wł. Gąsienicy, który jest poważnie chory.

Warunki śnieżne były złe. Śnieg świeży, rozmokły, do biegów zupełnie nieodpowiedni. Ale dobrze, że wogóle był. Ciekawe, że po południowej stronie Tatr było więcej śniegu, niż po północnej. Było go nawet tyle, że skocznia dr. Guhra w Westerowie, była w zupełnie dobrym stanie. Biegi odbyły się wszystkie przy Szczyrbskim Jeziorze i szły przeważnie z dol.

Start biegu na przełaj w St. Cloud o mistrzostwo Paryża.

Fot. Meurisse

W mistrzostwie „cross“ pań Paryża w St. Cloud, zwyciężyły: p. Thuault (nr. 182) i p. Neven

Fot. Meurisse

Nawet egzotyczne Hinduski uprawiają sport narciarski.

Fot. Gaberell

W Szwajcarii nie odczuwają braku śniegu.

Fot. Gaberell

Mistrzyni Niemiec w walce na florecy: pp. Benedickt i Haensch.

Fot. Gross

Popisy w jeździe sztucznej na lodzie.

Fot. Gaberell

Mme Thuault, zwyciężyszy kilkadziesiąt konkurentek, dochodzi do mety w biegu na przełaj w St. Cloud.

Fot. Meurisse

Houben, najlepszy sprinter niemiecki.
Fot. Gross

Kid Lewis (Anglja) pokonał znowu mistrza Francji Charlesa.
Fot. Meurisse

Rene Vandenhove wraz z swym bratem zwyciężył w biegu 100 klm w welodromie zimowym w N. Yorku.
Fot. Meurisse

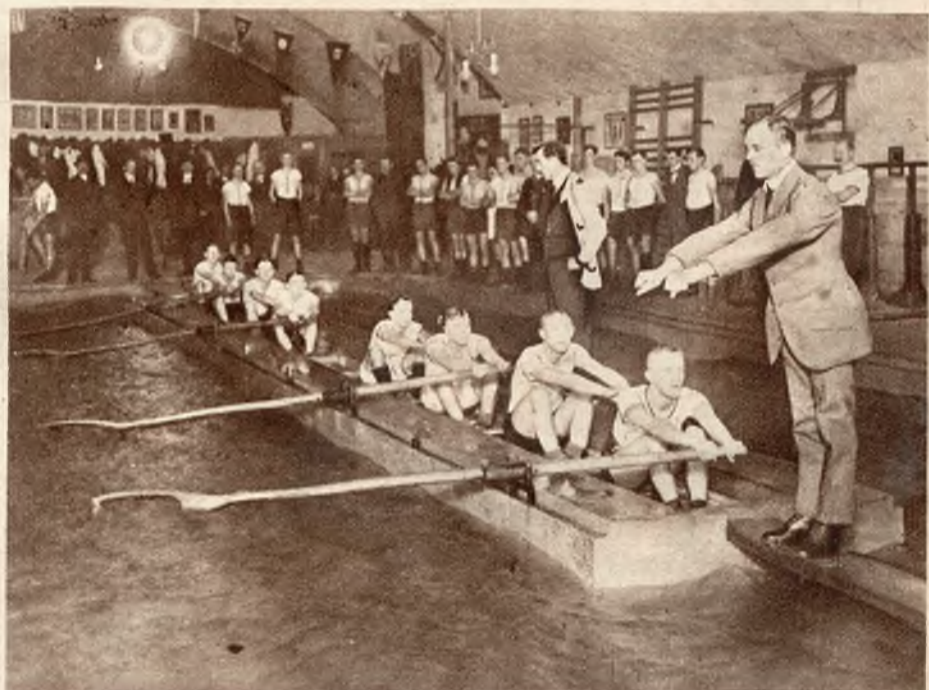
Scena z rugby Boisko Buffalo. S. C. U. F. przeciw Libourne.
Fot. Meurisse

Okolo 2000 uczestników brało udział w wielkim biegu na przetrwanie, organizowanym corocznie przez paryski dziennik sportowy „l'Auto”. — Drużyna prowadząca.
Fot. Meurisse

Samson Körner, mistrz Niemiec w boksie, wagi ciężkiej, trenuje w towarzystwie swej żony i trenera.
Fot. Gross

Zimowy trening wioślarski w Berlinie.
Fot. Gross